

تحلیل گونه‌شناسی و ساختار معماری قلعه کوهران (کُهرُو) اندیمشک

مصطفی قلاوند^۱، امین علیپور^۲، هانی خادمی^۳

۱ - نویسنده مسئول (کارشناسی ارشد باستان‌شناسی دوره اسلامی - مدرس دانشگاه علمی کاربردی واحد اندیمشک، m.gh574@yahoo.com).

۲ - نویسنده همکار (دانشجوی دکتری باستان‌شناسی دوران تاریخی - مدرس دانشگاه پیام نور واحد اهواز)

۳ - نویسنده همکار (کارشناسی ارشد باستان‌شناسی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوزستان)

چکیده:

در گوشه و کناره‌های سرزمین پهناور ایران مناطقی است که به جهت دورافتاده بودن و شرایط سخت جغرافیایی، کمتر مورد توجه محققان و باستان‌شناسان قرار گرفته‌اند. با پژوهش در این مناطق می‌توان شواهدی را به دست آورد تا از طریق آن‌ها به بازسازی فرهنگی گذشته این سرزمین دست یافت. بخش الوارگرمسیری در شمال شهرستان اندیمشک و استان خوزستان، حدود مرز دو استان خوزستان و لرستان قرار گرفته است. در این بخش آثار قلعه‌های باستانی دیده می‌شود که نشانگر اهمیت این منطقه در طول دوره‌های تاریخی گذشته بوده است، قلعه کوهران (کُهرُو)^۴ از جمله قلعه‌های این بخش است که در شمال شرق این شهرستان و در دامنه سلسله جبال زاگرس مرکزی واقع شده است. شواهد باستان‌شناختی بدست آمده از این قلعه شامل آثار و بقایای معماری سنگی می‌باشد که این معماری شامل دیوارهای سنگ‌چین با ملاط گچ و آهک است. مطالعه باستان‌شناختی این قلعه براساس انجام بررسی باستان‌شناسی و مقایسه سبک‌شناسی معماری صورت گرفته تا قدمت تقریبی بنا بدست آید. با توجه به سبک معماری بنا، طاق‌ها و طاق‌نماهایی تزئینی که در این قلعه بکار رفته است، قلعه همزمان با دیگر قلعه‌های باستانی منطقه، مثل قلعه رزه و حسینی یعنی در زمان صفویان ساخته شده و کاربرد داشته است.

کلمات کلیدی: باستان‌شناسی، معماری، قلعه، اندیمشک، بخش الوارگرمسیری.